

ЮВІЛЕЙ ДОКТОРА МЕДИЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА ВІКТОРА МИХАЙЛОВИЧА ПЕТРЕНКА

2 червня 2002 року виповнилося 70 років від дня народження професора Інституту фтизіатрії і пульмонології ім. Ф.Г. Яновського АМН України, завідувача відділенням фтизіатрії, заступника директора з наукової роботи Віктора Михайловича Петренка.

В.М. Петренко народився у Харкові. Після закінчення середньої школи вчився у Київському медичному інституті, який закінчив з відзнакою в 1957 році за фахом лікувальна справа.

З того часу розпочав свою трудову діяльність у галузі туберкульозу. Спочатку, протягом 3-х років, як лікар фтизіатр в протитуберкульозних закладах Київської області, а з 1960 року — в Інституті фтизіатрії і пульмонології ім. Ф.Г. Яновського. З інститутом пов'язана 42 річна плідна наукова, лікувальна, громадська діяльність В.М. Петренка. Тут він пройшов шлях від клінічного ординатора до завідувача відділенням фтизіатрії. З 1985 р. до сьогодні — заступник директора з наукової роботи, одночасно займає посади завідувача відділенням (з 1986 р.) та завідувача відділом фтизіатрії (з 1992 р.).

Кандидат медичних наук з 1967 р., доктор медичних наук з 1984 р., професор за спеціальністю фтизіатрія — з 1990 р.

За час роботи в інституті опублікував понад 190 робіт, має 8 патентів на винахід, 7 методичних рекомендацій і 2 відомчі інструкції. Під його керівництвом підготовлено 9 кандидатів та 1 доктор медичних наук.

Основний напрямок наукових робіт присвячений підвищенню ефективності лікування хворих на туберкульоз легень, який вирішується різними шляхами:

- 1) вивченням впливу протитуберкульозних препаратів на основні функції шлунку;
- 2) удосконаленням диспансеризації і лікування хворих на туберкульоз легень із супутніми захворюваннями й рецидивами туберкульозу;
- 3) встановленням впливу малих доз іонізуючого випромінювання на перебіг туберкульозу і неспеци-

фічних захворювань легень;

- 4) розробкою нових режимів хіміотерапії для лікування вперше виявленого туберкульозу, рецидивів захворювання та туберкульозу, ускладненому мультирезистентністю збудника;

- 5) розробкою способів введення протитуберкульозних препаратів (лімфогенний метод, інгаляції водорозчинних протитуберкульозних препаратів одночасно з ліпіном), застосуванням патогенетичних засобів (лазеротерапія та міліметровохвильова терапія),

- 6) лікуванням супутніх соматичних захворювань (хронічних неспецифічних захворювань легень, цукрового діабету, виразкової хвороби).

У 2000 році науково-дослідну роботу, якою керував професор В.М. Петренко, Академією медичних наук України визнано кращою.

В.М. Петренко приймає участь у науково-громадській роботі: голова методичної комісії інституту, заступник голови Вченої ради інституту й спецради по захисту докторських дисертацій, член редколегії "Українського пульмонологічного журналу", член правління Асоціації фтизіатрів і пульмонологів України.

На підставі проведених досліджень, якими керував ювіляр, розроблені українські стандарти лікування хворих на вперше виявлений і рецидивний туберкульоз легень, які були у 1998 році затверджені МОЗ України. У 2001 році вони були поновлені, додатково проведені економічні розрахунки витрат на лікування хворих на хронічні форми туберкульозу як доповнення до Національної програми з туберкульозу, в розробці якої В.М. Петренко приймав участь.

Крім перерахованих наукових здобутків, які внесли суттєвий вклад у фтизіатричну науку, підготовки кадрів, необхідно зазначити, що В.М. Петренко насамперед чуйний і висококваліфікований лікар, якому щиро вдячні тисячі пацієнтів. В щільному розкладі дня професора, керівника відділу, заступника директора завжди є час і увага для хворих. Величезний досвід,

завжди сучасні знання, інтуїція лікаря, висока відповідальність за власні рішення є складові характеристики В.М. Петренка як видатного діагноста, за консультативною допомогою якого звертаються фахівці різного рівня і профілю у найскладніших випадках.

За характером Віктор Михайлович справжній вчений, із притаманними йому рисами надзвичайної наукової зацікавленості, яка не дає спокою, здатності працювати в будь-яких умовах, коли він генерує ідею, забудькуватості у звичайних побутових речах, професор залишається дуже чуйним до людей. Кожному, хто звертається до нього за допомогою, порадою або для вирішення наукових справ, він допомагає завжди більше, ніж очікують люди. Ця риса бентежить тих, хто звернувся до нього вперше, і викликає глибоку повагу й любов у тих, хто знає його роками.

Крім людяності, доброти, яскравою рисою професора є чесність. Чесність як ученого, чесність як лікаря, чесність як людини. Він ніколи не оприлюднить наукові результати, якщо твердо не впевнений у їх вірогідності, ніколи не робить швидких висновків, які б могли зашкодити людям, страждає навіть від дрібних наукових розбіжностей або діагностичних сумнівів, які ніколи не лишає без вирішення. Ця чесність є тим стрижнем, що забезпечує успіх його керівництва. "М'який" керівник, який ніколи не підвищить голосу, не образить людину, не звертається до покаральних засобів, В.М. Петренко забезпечує трудову дисципліну і наукову порядність у підрозділі, яким керує.

В.М. Петренко притаманна манера працювати спокійно, навіть повільно, але це приносить значний науковий прибуток і відзначає науково-практичну школу, яку він створив. Його учнів легко впізнати, тому що їх об'єднує єдина діагностично-лікувальна концепція і науковий підхід, якої завжди дотримується Віктор Михайлович: не поспішати з висновками, ретельно досліджувати й спостерігати хворого до остаточного встановлення діагнозу, вислуховувати думки всіх учасників діагностичного процесу і завжди сумніватися у власній правоті. Ці сумніви є тією рушійною силою, яка дозволяє наближатися до істини.

Ще одна риса, яка захоплює кожного — це надзвичайна скромність. Скромність, що базується на почутті власної гідності й високої поваги до людей. Це один із тих малочисельних людей, який створив науково-практичну школу і не пишається собою, а навпаки вважає, що не зробив нічого особливого у порівнянні з іншими.

Усі перераховані риси професора послідовно відзначаються в кожній його справі й у вчинках так, що він є прикладом справжнього вченого, лікаря й людини не тільки для молодих, але й вже досвідчених вчених.

Співробітники Інституту висловлюють професору глибоку шану і щиро бажають здоров'я, творчої наснаги й усіляких успіхів у житті. З ювілеєм Вас, дорогий Вікторе Михайловичу!

*Інститут фтизіатрії і пульмонології
ім. Ф.Г. Яновського АМН України,
Правління асоціації фтизіатрів
і пульмонологів України*